

1) Ἀπρολόγευτος, ὁ ἰδ., Μέγαρ. Πελοπν. (Βούρβουρ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) — Λεξ. Βλαστ.: Τήρα τ' ἀνιφτο, τ' ἀπρολόγητο! Βούρβουρ. Ἀπυρολόγητο παιδί Μέγαρ. Ἀφκειασι' κι ἀπυρολόγητ' εἶνι Αἰτωλ. || Φρ. Ἀφερτο γίνητ' ἀπερολόγητο! (ἐπὶ παιδὸς ἀποστελλομένου δι' ὑπηρεσίαν τινὰ καὶ ἀργοῦντος νὰ ἐπανεέλθῃ. Ἀρὰ) αὐτόθ. 2) Ἐκεῖνος περὶ τοῦ ὁποῖου δὲν ἐλήφθη πρόνοια, ἀπεριποίητος, ἀκαλλιέργητος Εὐβ. (Κονίστρ.): Ἀπυρολόγητα χτήματα.

ἀπρομελέτητος ἐπίθ. λόγ. σύννηθ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *προμελετητός < προμελετώ.

Ὁ μὴ προμελετηθεὶς, ὁ μὴ ἐκ προμελέτης γενόμενος λόγ. σύννηθ.: Ἀπρομελέτητα πράγματα. Οἱ ἀπρομελέτητες ἐκδρομὲς πετυχαίνουν καλύτερα. Ἀπρομελέτητο ἔγκλημα λόγ. σύννηθ. Καὶ ἐνεργ. ὁ μὴ προμελετήσας τι, ἐπὶ μαθητῶν, διδασκάλων, ρητόρων κττ. λόγ. σύννηθ.: Ἦρθε ἀπρομελέτητος ὁ δάσκαλος.

Πβ. ἀμελέτητος.

ἀπρομήθευτος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀπρομήθιφτους Μακεδ. (Σισάν.)

Τὸ μεσν. ἐπίθ. ἀπρομήθευτος.

Ἀπροστάτευτος: Ἀπέθανιν κι ἄφ'κιν τὰ πιδιά τ' ἀπρομήθιφτα 'ς τοὺς πέντι δρόμ'ς.

ἀπρονοησία ἡ, λόγ. σύννηθ.

Τὸ μεταγν. οὐσ. ἀπρονοησία.

Ἐλλειψις προνοίας, τὸ νὰ μὴ προνοῇ τις, ἀπερισκεψία.

ἀπρονόητος ἐπίθ. λόγ. σύννηθ.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἀπρονόητος.

1) Παθ. ὁ μὴ προβλεπόμενος ἢ μὴ προβλεφθεὶς λόγ. σύννηθ.: Ἀπρονόητα πράγματα. Ἀπρονόητη ἐπιχείρησι. 2) Ἐνεργ. ὁ μὴ προνοήσας, ὁ μὴ λαβὼν πρόνοιαν, ἀπερίσκεπτος λόγ. σύννηθ.: Ἀπρονόητος ἄνθρωπος. || Παροιμ. Ἀπρονόητος νοῦς, διπλὸς ὁ κόπος Λεξ. Περίδ.

ἀπροξένευτα ἐπίρρ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀπροξένευτος.

1) Χωρὶς μεσολάβησιν προξενητοῦ, ἐπὶ συνοικεσίου πολλαχ.: Παντρεύτηκε ἀπροξένευτα. 2) Χωρὶς μεσολάβησιν μεσίτου ἢ ἄλλου τινὸς προσώπου Λεξ. Δημητρ.: Ἀπροξένευτα ἀγόρασα τὸ σπίτι.

ἀπροξένευτος ἐπίθ. πολλαχ. καὶ Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.) ἀπροξένιφτους πολλαχ. βορ. ἰδιωμ. ἀπροξέν'φτους Ἡπ. (Ζαγόρ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *προξενευτός < προξενεύω.

1) Ἐκεῖνος εἰς τὸν ὁποῖον δὲν ἔγινε πρότασις γάμου πολλαχ. καὶ Πόντ. (Τραπ.): Περιμένει προξενεῖα, μὰ μένει πάντα ἀπροξένευτος πολλαχ. 2) Ὁ ὑπανδρευθεὶς ἄνευ προσηγηθείσης προξενεῖας πολλαχ. καὶ Πόντ. (Χαλδ.): Ἀπροξένευτον ἐπάντρεψεν τὸ κορίτζ' Χαλδ. 3) Ὁ γενόμενος ἄνευ προσηγηθείσης προξενεῖας, ἐπὶ γάμου πολλαχ.: Οὐ γάμους γίν'κι ἀπροξέν'φτους Ἡπ. (Ζαγόρ.)

ἀπρόοπτος ἐπίθ. λόγ. σύννηθ. ἀπρόοφτος Πόντ. (Χαλδ.)

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἀπρόοπτος.

Ὁ μὴ προβλεπόμενος ἢ μὴ προβλεφθεὶς λόγ. σύννηθ. καὶ Πόντ. (Χαλδ.): Ἀπρόοπτος θάνατος λόγ. σύννηθ. Ἀτὸ ἀπρόοφτον ἔτον Χαλδ.

ἀπροσγάλιastos ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀπροσγάλαστους Εὐβ. (Στρόπον.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *προσγαλιστός < προσγαλίζω.

Ἐκεῖνος εἰς τὸν ὁποῖον δὲν ἀνεμείχθη, δὲν προσετέθη κατὰ τὸν βρασμὸν νέον γάλα, πρόσγαλα, ἐπὶ μυζήθρας: Μυζήθρα ἀπροσγάλασι.

ἀπροσεξιά ἡ, ἀπροσεξία λόγ. σύννηθ. ἀπροσεξιά σύννηθ. ἀπροσεξὰ Νάξ. (Ἀπύρανθ.) κ. ἄ.

Ἐκ τοῦ μεταγν. οὐσ. ἀπροσεξία.

Τὸ νὰ μὴ προσέχη τις, ἔλλειψις προσοχῆς λόγ. σύννηθ.: Ἀπὸ τὴν ἀπροσεξιά του σκόνταψε κ' ἔπεσε σύννηθ. Ψιδιαστήκα 'π' ἀπροσεξὰ (ψιδιαστήκα = ἐψεγαδιάστηκα, ὑπέστην σωματικὸν ἐλάττωμα) Ἀπύρανθ. || Φρ. Ἐ ἀπροσεξίας (ἐνεκα ἐλλείψεως προσοχῆς) Κύθηρ. κ. ἄ.

ἀπρόσεχτα ἐπίρρ. λόγ. κοιν.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀπρόσεχτος.

Ἄνευ προσοχῆς: Ἀπρόσεχτα κάνει τοῖς δουλειές του. Ἀπρόσεχτα περπατεῖ - τρώει κττ.

ἀπρόσεχτος ἐπίθ. λόγ. κοιν. ἀπρόσεχος Κωνπλ.

Ἐκ τοῦ μεσν. ἐπίθ. ἀπρόσεκτος.

Ὁ μὴ προσέχων: Τί ἀπρόσεχτος ποῦ εἶσαι! Ὁ δεῖνα εἶναι ἀπρόσεχτος 'ς τοῖς δουλειές του - 'ς τὴν περπατησιά του - 'ς τὸ ντύσιμό του κττ.

ἀπροσήλυστος ἐπίθ. Ἡπ. — Λεξ. Γαζ. (λ. ὠμόλιονον) ἀπροσήλυστους Μακεδ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *προσηλυστός < προσηλίζω.

Ὁ μὴ ἐκτεθειμένος ἢ μὴ ἐκτεθεὶς εἰς τὸν ἥλιον. Συνών. ἀνήλυστος Α 1 β, ἀνήλιος 1 β.

ἀπροσκάλεστα ἐπίρρ. σύννηθ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀπροσκάλεστος.

Χωρὶς πρόσκλησιν: Ἀπροσκάλεστα δὲν πάνε σὲ γάμο.

ἀπροσκάλεστος ἐπίθ. σύννηθ. καὶ Πόντ. (Χαλδ.) ἀπροσκάλιστους βόρ. ἰδιωμ. ἀπροσκάλ'στους Ἡπ. (Ζαγόρ.) ἀπροσκάλετος Πόντ. (Σάντ. Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *προσκαλεστός < προσκαλώ. Διὰ τὸν τύπ. ἀπροσκάλετος πβ. ἀκάλετος παρὰ τὸ ἀκάλεστος.

1) Ἀπρόσκλητος, συνήθως εἰς γάμους καὶ οἰκογενειακὰς ἐορτὰς ἐνθ' ἄν.: Δὲν ἄφησε κανένα ἀπροσκάλεστο 'ς τὸ γλέντι, ὅλους τοὺς προσκάλεσε σύννηθ. Συνών. ἀκάλεστος 1, ἀπροσκάλευτος 1. 2) Ὁ ἀπρόσκλητος προσελθὼν, αὐτόκλητος ἐνθ' ἄν.: Ἀπροσκάλεστος πῆγε 'ς τὸ γάμο - 'ς τὸ γλέντι - 'ς τὸ χορὸ κττ. σύννηθ. Μοῦ 'ρθις σήμερα ἀπροσκάλ'στους 'ς τὸν τραπέζ' Ἡπ. (Ζαγόρ.) Συμπάθησέ με ποῦ μπῆκα ἀνάμεσός σας ἀπροσκάλεστος ΚΠαλαμ. Τρισεύγ. 25 || Παροιμ. Ἀπροσκάλιστους φίλους, ἔτ'μους σκύλλους Μακεδ. (Λακκοβ.) || Γνωμ. Οὐ ἀπροσκάλιστους μέν' ὄξον ἀπ' τὴν πόρτα Μακεδ. Συνών. ἀκάλεστος 2, ἄκραχτος 2, ἀλάλητος 3, ἀπροσκάλευτος 2.

ἀπροσκάλευτος ἐπίθ. Πόντ. (Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *προσκαλευτός < *προσκαλεύω.

Ἀπροσκάλεστος 1 καὶ 2, ὁ ἰδ.

ἀπροσκέλιστος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀπροσκέλ-λιστος Σύμ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *προσκελιστός < προσκελίζω.

Ἐκεῖνος ἄνωθεν τοῦ ὁποῖου δὲν διηλθέ τις διεσκελισμένος, ὁ μὴ διασκελισθεὶς: Παιδὶν ἀπροσκέλ-λιστον. Συνών. ἀδιασκελιστος.

ἀπροσκύνητος ἐπίθ. σύννηθ. ἀπροσκύνητος ἐνιαχ.

Τὸ μεσν. ἐπίθ. ἀπροσκύνητος.

1) Ὁ μὴ προσκυνούμενος ἢ ὁ μὴ προσκυνηθεὶς σύνηθ. : Δὲν ἀφίνει εἰκόνα γὰρ εἰκόνα ἀπροσκύνητη σύνηθ. || Παροιμ. Ἀπροσκύνιγος ἅγιος θαυματουργὸς δὲν εἶναι Λεξ. Δημητρ.

2) Ὁ μὴ προσκυνῶν τὰς ἀγίας εἰκόνας, ἀσεβὴς Λεξ. Δημητρ. 3) Ὁ μὴ δηλώσας ὑποταγὴν εἰς τινα σύνηθ. : Ὅλοι προσκύνησαν τὸν Τοῦρκο μ' αὐτὸς ἔμεινε ἀπροσκύνητος. Κλέφτες ἀπροσκύνητοι (κλέφτες = οἱ ἐπὶ τουρκοκρατίας ἀνυπότακτοι καὶ ὀρεσίβιοι ἀντάρται) σύνηθ.

ἀπροσπέραστος ἐπίθ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *προσπεραστός <προσπερνῶ.

Ἐκεῖνος τὸν ὅποιον δὲν δύναται τις νὰ προσπεράσῃ, νὰ περάσῃ : Ὁ δεῖνα εἶναι ἀπροσπέραστος 'ς τὸ τρέξιμο. Ἀλογο ἀπροσπέραστο.

ἀπροστάτευτος ἐπίθ. κοιν.

Τὸ μεταγν. ἐπίθ. ἀπροστιάτευτος.

Ὁ μὴ ἔχων προστασίαν, ὁ μὴ προστατευόμενος παρὰ τινος : Ἀπροστάτευτη γυναῖκα. Πέθανε καὶ ἄφησε ὄγδ' ἀρφανά μικρὰ καὶ ἀπροστάτευτα.

ἀπρόσταχτος ἐπίθ. σύνηθ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *προσταχτός <προστάζω.

Ὁ μὴ λαβὼν προσταγὴν τινα : Ἀπρόσταχτος πῆγε καὶ τὸ 'καμε. Συνών. ἀδιάταχτος 4.

ἀπροστήλαστος ἐπίθ. Ἡπ. ἀπροστήλιστατος Ἡπ. ἀπροστήλιστατος Ἡπ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *προστηλαστός <προστηλάζω, παρ' ὃ καὶ προστηλιάζω.

Ὁ μὴ θηλάσας, ἐπὶ ἐριφίων καὶ ἀμνῶν. Συνών. ἀπροβύζαστος.

ἀπροσύνιαστος ἐπίθ. Ἡπ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *προσυνιαστός <προσυνιάζω.

Ἐκεῖνος ἐπὶ τοῦ ὁποῖου δὲν προσηρμόσθη τὸ ὕνιον, ἐπὶ ἀρότρου : Ἀπροσύνιαστο ἀλέτρι.

ἀπροσώρευτος ἐπίθ. Πόντ. (Κερασ. Οἶν.) ἀπροσέρευτος Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *προσωρευτός <προσωρεύω. Ὁ τύπ. ἀπροσέρευτος ἔχει τὸ εἰς τοῦ τύπ. σερεύω παρὰ τὸ σωρεύω.

1) Ὁ μὴ σεσωρευμένος Πόντ. (Σάντ.) 2) Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος δὲν ἀνέσυρε τὰ κράσπεδα τῶν ἐνδυμάτων του διερχόμενος λασπῶδες μέρος Πόντ. (Κερασ. Οἶν.)

ἀπροφάσιστα ἐπίρρ. λόγ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀπροφάσιστος. Ἡ λ. παρὰ Σομ.

Χωρὶς πρόφασιν : Νὰ τὸ κάμης ἀπροφάσιστα. Νὰ πὰς ἐκεῖ ποῦ σοῦ λέω ἀπροφάσιστα.

ἀπροφάσιστος ἐπίθ. λόγ. πολλαχ. καὶ Πόντ. (Οἶν.)

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἀπροφάσιστος.

Ὁ ἀνευ προφάσεων, ὁ μὴ προφασιζόμενος.

ἀπρόφερτος ἐπίθ. λόγ. σύνηθ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *προφερτός <προφέρω.

Ἐκεῖνος τὸν ὅποιον δὲν δύναται τις νὰ προφέρῃ : Ἀπρόφερτη λέξι.

ἀπροφτασιὰ ἡ, Ἡπ. ἀπροφτασιὰ Ἡπ. — Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀπρόφταστος. Διὰ τὸν τύπ. ἀπροφτασιὰ ἰδ. ἀ- στερητ. 1 β.

1) Τὸ νὰ μὴ προφθάσῃ τις κάπου Ἡπ. : Φρ. Ἀπροφτασιὰ! (ποῦ νὰ μὴ προφθάσῃ! Ἀρά. Συνών. φρ. ποῦ νὰ μὴ σώσῃ! ποῦ νὰ μὴ φτάσῃ!) 2) Ἡ περὶ τὴν καθ' ἡμέραν ἐργασίαν ἐξ ὀκνηρίας καθυστέρησις ἔργου τινὸς Λεξ. Δημητρ. : Ἀπὸ τὴν ἀπροφτασιὰ της εἶναι πάντ' ἀσυνύριστο τὸ σπῖτι της.

ἀπρόφταστος ἐπίθ. πολλαχ. καὶ Πόντ. (Κερασ. κ.ά.) ἀπρόφταστους Ἡπ. (Ζαγόρ.) ἀμπρόφταγος πολλαχ. ἀναπρόφταγος Γ'Αθάν. Δέκα ἔρωτ. 176 ἀνεπρόφταστος Ἡπ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *προφταστός <προφτάνω. Περί τοῦ τύπ. ἀμπρόφταγος πβ. ΙΚακριδ. ἐν Ἀθηνᾷ 38 (1926) 204.

1) Ἐκεῖνος τὸν ὅποιον δὲν δύναται τις νὰ προφθάσῃ πολλαχ. καὶ Πόντ. (Κερασ. κ.ά.) : Εἶναι ἀπρόφταστος 'ς τὴ δουλειά. Ἡ γυναῖκα του εἶναι ἀπρόφταστη 'ς τὰ λοῦσα πολλαχ. Ὁ γιὸς μας πρὸς μεγάλωσε, τρέχει 'ς τὰ δεκαπέντε κ' εἶναι ἀπρόφταστος ΓΒλαχογιάνν. Μεγάλ. χρόν. 36. Ἐτρεξαν ἀποπί' αὐτοῦ, ἅμην ἐκεῖνοι τὰρ' ἔφυγαν ἀπρόφταστοι (ἔτρεξαν κατόπιν των, ἀλλ' ἐκεῖνοι τάχιστα ἔφυγον χωρὶς νὰ τοὺς προφθάσουν) Κερασ. Συνών. ἀκατάφταστος 2, ἀσύφταστος. β) Ἐκεῖνος τὸν ὅποιον δὲν προφθάνει τις νὰ σώσῃ Λεξ. Δημητρ. : Κολυμπῶντας μούδιασε καὶ πνίγηκε ἀπρόφταστος. 2) Ὁ μὴ προφθάσας νὰ μεγαλώσῃ εἰς ἡλικίαν, ἄωρος Ἡπ. (Ζαγόρ. κ.ά.) Πελοπ. (Βούρβουρ. Λακων.) Πόντ. (Κερασ. κ.ά.) κ.ά. — ΓΒλαχογιάνν. Μεγάλ. χρόν. 14 : Ὁ τὴ φωτιά θὰ πῆξῃ ἢ γνῶσι του καὶ τὴν παλληκαριά του ποῦ 'ναι ἀπρόφταστη θὰ τὴ στομώσῃ ἢ προᾶξῃ ΓΒλαχογιάνν. ἐνθ' ἄν. || Φρ. Τ' ἀπρόφταστό μου! (τὸ προσφιλὲς τέκνον μου τὸ προώρως ἀποθανόν!) Ἡπ. Πολλαχοῦ εἰς ἀρατικὰς φρ. : Ἀ βρέ, ἀπρόφταστο! (ἐπὶ παιδίων. ποῦ νὰ ἀποθάνῃς πρὶν ἐνηλικιωθῇς!) Λακων. Ἀχ! ἀμπρόφταγο! Βούρβουρ. Ποῦ εἶσι, μονρ', ἀπρόφταστου! Ζαγόρ. Ἀχαρε καὶ ἀπρόφταστε! Κερασ. 3) Οὐς, τὸ μέρος ὅπου εἶθε νὰ μὴ δύναται τις νὰ προφθάσῃ τινὰ Γ'Αθάν. ἐνθ' ἄν. : Φρ. Ὁ τ' ἀνασύφταγα καὶ 'ς τ' ἀναπρόφταγα! (ἀρά).

ἀπροφυλαξιά ἡ, ἐνιαχ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ οὐς. προφύλαξι. Διὰ τὸν σχηματισμὸν ἰδ. ἀ- στερητ. 1 β.

Ἐλλειψις προφυλάξεως.

ἀπροφύλαχτα ἐπίρρ. λόγ. σύνηθ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀπροφύλαχτος.

Χωρὶς προφύλαξιν.

ἀπροφύλαχτος ἐπίθ. λόγ. σύνηθ. ἀπροφύλαχτους βόρ. ἰδιώμ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπιθ. ἀπροφύλακτος.

1) Ὁ μὴ προφυλαττόμενος, ὁ μὴ λαμβάνων προφυλακτικὰ μέσα λόγ. σύνηθ. : Ἦσαν ἀπροφύλαχτος καὶ τὸν βρῆκε ἡ σφαῖρα. Κάθισα ἔξω ἀπροφύλαχτος καὶ κοῦωσα.

2) Ὁ μὴ φυλαττόμενος, ὁ μὴ ἔχων πρὸς προφύλαξιν φράκτην, περίβολον, ἐπὶ ἀκινήτων, κήπων, ἀμπελώνων κττ. : Ἀπροφύλαχτο ἀμπέλι - σπῖτι - περβόλι.

ἀπροχώρητο τό, λόγ. σύνηθ.

Ἐκ τοῦ μεσν. ἐπιθ. ἀπροχώρητος.

Σημεῖον πέραν τοῦ ὁποῖου δὲν δύναται τις νὰ προχωρήσῃ : Ἡ ἀκρίβεια ἔφτασε 'ς τ' ἀπροχώρητο. Εἴχαμε φτάσει 'ς τ' ἀπροχώρητο κ' ἔπρεπε νὰ γίνῃ μιὰ ἀλλαγὴ.

ἀπτάλης ἐπίθ. Λεξ. Δημητρ. ἀπτάλ'ς Θάσ. Ἰμβρ. ἀπτάλ'ς Μακεδ. (Βλάστ.) Πόντ. (Σάντ.) ἀπτάλης Λεξ. Δημητρ. ἄβδαλος Πελοπ. (Κλουτσιοχ. Συγκά Κορινθ.) Ἐκ τοῦ Τουρκ. *aptal*.

